

**Práci z domova využívá dlouhodobě 4 až 8% zaměstnanců.
V současné době je to až 30%. Zásadní bariérou je zajištění
bezpečnosti práce a proto ji nelze plošně nařizovat.**

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i. zpracoval na základě podnětů Unie zaměstnavatelských svazů ČR monografii na téma práce z domova. Identifikoval v ní výhody takového typu výkonu práce, ale i zásadní bariéry. Mezi hlavní bariéry na straně zaměstnavatele patří možnost bezpečnost práce, což znemožňuje její větší využití a také plošné nařízení, o kterém vláda ČR vzhledem k pandemické situaci uvažovala.

Hlavní výhody práce z domova spočívá pro zaměstnavatele ve snížení provozních nákladů na pracovní místo (pronájem, energie a vybavení), snížení absencí a pracovních neschopností, zvýšení loajality zaměstnanců a tím snížení fluktuace a rozšíření možnosti zaměstnat vysoce kvalifikované pracovníky s bydlištěm i ve větší vzdálenosti od zaměstnavatele. Mezi největší výhody pro zaměstnance lze počítat minimalizaci času vynaloženého na dojíždění na pracoviště zaměstnavatele a lepší možnost sladění osobního, rodinného a pracovního života. Výhodou je také rozšíření příležitostí pro získání zaměstnání i osobám se zdravotním znevýhodněním, nebo osobám, které zajišťují péči o jiné členy domácnosti.

Jednou z největších bariér je pro zaměstnavatele skutečnost, že má i vůči zaměstnancům pracujícím z domova v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví stejné povinnosti jako vůči zaměstnancům pracujícím na jeho pracovišti. Tato povinnost představuje zásadní faktor snižující ochotu zaměstnavatelů umožňovat pracovníkům výkon práce mimo pracoviště zaměstnavatele.

„Zaměstnavatel nemá právo vstupovat a provádět kontrolu v soukromých prostorech zaměstnance a nemůže nijak přímo ovlivnit podobu a vybavení pracovního prostředí umístěného mimo jeho pracoviště.“ Říká Jiří Horecký, prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR. Zaměstnavatelé tak upozorňují na nelegitimitu požadavku zodpovědnosti za dodržení povinnosti stejné ochrany jako u zaměstnanců pracujících na pracovištích přímo u zaměstnavatele.

V 9 vybraných evropských zemích (např. Německo, Finsko, Norsko, Francie), stejně jako u nás, zákony nezakládají právo zaměstnance na práci z domova, ani nestanoví zaměstnavateli povinnost, aby práci mimo pracoviště umožňoval. Konkrétní podmínky a případné náhrady mohou být upraveny v pracovní smlouvě, s možností proplácení části provozních nákladů na domácí pracovní místo, náhrady za opotřebení vlastního vybavení pracovníka apod.

„Zaměstnavatel z objektivních důvodů nemůže v případě práce vykonávané zaměstnancem mimo pracoviště zabezpečit místa, kde zaměstnanec práci vykonává. Je proto legitimním požadavkem, aby v případě, že zaměstnanec má zájem pracovat z domova, resp. mimo pracoviště zaměstnavatele, nesl povinnosti a díl zodpovědnosti v oblasti BOZP i on sám,“ dodává k výstupům monografie Horecký.

Unie zaměstnavatelských svazů ČR proto odmítá úvahy o plošném nařizování práce z domova. Uvědomujeme si složitost situace související s pandemií Covid-19. Není ale možné nařizovat plošně práci z domova a riskovat tak zdraví zaměstnanců z pohledu podmínek bezpečnosti práce. Práce z domova musí až do změny legislativy zůstat možností, ne nárokem.

Mezi další nevýhody práce z domova pro zaměstnavatele patří zvýšené nároky na změny organizace práce a technické požadavky v souvislosti s umožněním výkonu práce z domova. Riziko také spočívá v jiné formě kontroly nad prací zaměstnance. V případě zaměstnance mohou negativní dopady spojené s výkonem práce mimo pracoviště zahrnovat ztrátu sociálních kontaktů s ostatními kolegy, pracovním prostředím, špatné rozvržení pracovní doby, neschopnost odlišení pracovní a nepracovní části dne, zasahování plnění pracovních povinností do volného času zaměstnance a z toho plynoucí konflikty s ostatními členy rodiny. **Tato forma výkonu práce není vhodná zejména pro pracovníky s nedostatečnými pracovními návyky, s nedostatečnou schopností organizace vlastního času.**

Celá monografie je k dispozici na webových stránkách Unie zaměstnavatelských svazů ČR v sekci aktuality <https://www.uzs.cz/cz/aktuality>

Kontakt pro média: Vít Jásek, tel. 724 508 701, vit.jasek@uzs.cz

Unie zaměstnavatelských svazů ČR je jedním z největších zaměstnavatelských svazů v České Republice. Sdružuje a zastupuje 69 zaměstnavatelských svazů s více než 14.900 organizacemi a jejich 600.000 zaměstnanci. Mezi všemi zaměstnavatelskými svazy má dominantní postavení v oblasti veřejných služeb a moderní energetiky. V oblasti veřejných služeb jsou to sektory zdravotnictví, sociálních služeb, školství, kultury a neziskových organizací. V oblasti moderní energetiky jsou to sektory obnovitelných zdrojů akumulace, kogenerace a chytrých sítí. V neposlední řadě Unie sdružuje významné organizace v sektorech finančních služeb, bankovníctví, průmyslu a veřejné správy.